

QORTI TA' L-APPELL

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
VINCENT DE GAETANO**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH D. CAMILLERI**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH A. FILLETTI**

Seduta tat-28 ta' Novembru, 2003

Appell Civili Numru. 35/1998/1

**Dott. David Grech bhala mandatarju tal-assenti Moira
Ann Murphy**

vs

Frederick Alan Murphy

Il-Qorti;

Dawn huma proceduri istitwiti mill-Avukat Dott. David Grech fil-kwalita` tieghu premessa sabiex sentenza moghtija minn Qorti fir-Renju Unit tigi registrata f'Malta

skond id-disposizzjonijiet tal-Att dwar l-Ezekuzzjoni Reciproka ta' Sentenzi ta' Tribunali Inglizi (Kap. 52).

Permezz tar-rikors ippresentat fid-9 ta' Frar, 1998 l-imsemmi prokuratur talab ir-registrazzjoni tas-sentenza moghtija mill-County Court ta' Liverpool fl-14 ta' Awissu, 1997 (kopja annessa ma' l-istess rikors) moghtija fil-proceduri quddiem dik il-Qorti Ingliza fl-ismijiet **Moira Ann Murphy v. Frederick Alan Murphy** u li ggib in-numru 97D0259. F'din is-sentenza (jew ordni – ara d-definizzjoni ta' "sentenza" fl-Artikolu 2 tal-Kap. 52) jinghad, *inter alia*, li Frederick Alan Murphy "...shall pay a lump sum to the Petitioner¹ of £121,000 no later than the 9th October 1997. If the respondent fails to pay the lump sum on the due date, interest shall accrue on the unpaid sum from the due date until the date of payment at the rate for the time being specified under Section 17 of the Judgments Act 1828". Hemm anke disposizzjoni dwar il-hlas ta' "periodical payments" "for the benefit of the child of the family...".

Permezz tar-risposta tieghu ghar-rikors promotur, Frederick Alan Murphy oppona r-registrazzjoni ghas-segwenti ragunijiet: (1) li ordni ma kienx ezegwibbli f'Malta peress li l-Qorti Ingliza ma kellhiex gurdizzjoni fuq l-intimat u l-intimat mill-ewwel ipprotesta dik in-nuqqas ta' gurdizzjoni quddiem il-Qorti estera u ghalhekk ma ssottomettiex ruhhu ghaliha, (2) hemm proceduri pendenti quddiem il-Qrati Maltin ghal-likwidazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti ga ezistenti bejn l-allura konjugi Murphy, (3) is-sentenza (ordni) tal-Qorti Ingliza ghandha disposizzjonijiet dwar art Maltija li hija soggetta ghall-gurdizzjoni esklussiva tal-qrati Maltin, u (4) is-sentenza estera, kif koncepita ma tistax tigi ezegwita Malta billi tivjola l-ordni pubbliku Malta. Fin-nota ta' sottomissjonijiet tieghu tat-28 ta' Frar, 2001² (fol. 226) l-intimat jaghmel

¹ Moira Ann Murphy

² Din in-nota u noti ohra li gew presentati wara huma redatti bil-lingwa Ingliza in segwitu ghad-digriet ta' din il-Qorti, diversament komposta, tal-24 ta' Marzu, 2000 (ara fol. 216 u 217). Pero` fl-udjenza tas-17 ta' Gunju, 2002 (fol. 260) il-partijiet qablu li l-lingwa li korrettement kellha tigi wzata f'dawn il-proceduri kienet il-lingwa Maltija u qablu wkoll li s-sentenza ghandha tinghata bil-Malti.

referenza wkoll, fil-kuntest tal-kwistjoni tal-gurisdizzjoni, ghall-Artkoli 742, 826 u 827 tal-Kap. 12.

Din il-Qorti ezaminat bir-reqqa u bil-pacenzja kollha l-atti kollha, inkluzi id-diversi dokumenti ezibiti mill-partijiet u n-noti ta' sottomissjonijiet taghhom, u waslet ghas-segwenti konkluzzjonijiet:

(1) Dwar il-kwistjoni tal-gurisdizzjoni – Art. 3(2)(a)(b)(c) tal-Kap. 52 – din il-Qorti ma tistax taqbel ma' l-intimat. L-ordni tal-14 ta' Awissu, 1997, li tieghu qed tintalab ir-registrazzjoni, huwa ordni ancillari ghall-proceduri principali ta' divorzju li kien hemm bejn il-konjugi Murphy, liema divorzju gie konfermat b'*Decree Nisi Absolute* moghti fit-2 ta' Settembru, 1997 (ara dok. "I" a fol. 48). Jekk wiehed jara n-numru tal-kawza muri fuq il-kopja ta' dan id-digriet, dan huwa l-istess ezatt bhal dak fuq l-ordni li tieghu qed tintalab ir-registrazzjoni, cioe` 97D0259, li huwa n-numru li jidher fuq tista' tghid l-atti kollha mahruga mill-County Court ta' Liverpool fir-rigward tal-partijiet. Apparti li l-intimat kien, in segwitu ghad-digriet tat-2 ta' Settembru, 1997, talab u ottjena r-registrazzjoni ta' dan id-digriet fic-certifikat taz-zwieg tieghu (ara fol. 51 u 52) – haga li turi bic-car li huwa kien qed jaccetta l-gurisdizzjoni tal-Qorti li emanat id-digriet tad-divorzju – jidher ukoll minn dokumenti ohra, hafna minnhom ezibiti mill-istess intimat, li huwa kien issottometta ruhhu ghall-gurisdizzjoni ta' dik il-Qorti u dan wara li kien gie regolarment notifikat u addirittura deher, permezz tal-legali tieghu jew permezz ta' dokumenti minnu sottomessi quddiem dik il-Qorti, f'dawk il-procedimenti. Hekk, per ezempju, wara l-*injunction* tal-25 ta' Frar, 1997 (Dok. "F", fol. 41), l-intimat iffirma u ppresenta f'dik il-Qorti "undertaking" datat 10 ta' Marzu, 1997 li ma jaghmilx certi affarijiet (Dok. "G", fol. 43); u in segwitu dik il-Qorti – dejjem, jigifieri, il-County Court ta' Liverpool fil-kawza 97D0259 – tat provvediment *ad interim* fl-10 ta' Lulju, 1997 (Dok. a fol. 62). Huwa veru li fi stadju sussegwenti l-intimat ipprova jikkonvinci lil dik il-Qorti "[to] decline jurisdiction to hear these ancillary relief proceedings" pero` dik il-Qorti – fil-fehma ta' din il-Qorti gustament – cahditlu t-talba. In fatti, kif jinghad f'Cheshire

& North's **Private International Law** (Butterworths, London, 11th Edition, fol. 695):

On granting a decree of divorce, nullity or judicial separation, or at any time thereafter, the English court may make an order for the payment of periodical payments, which may be ordered to be secured, or that a lump sum shall be paid by one spouse to the other, or that similar payments may be made by one spouse to or for the benefit of a child of the family, or that spouse shall transfer to or settle property on the spouse or a child or for the benefit of a child, or the court may order the variation of any settlement made on the parties to the marriage or order the extinction or reduction of the interest of either party thereunder.

The court has jurisdiction to make such orders and grant such ancillary relief whenever it has jurisdiction in the main proceedings for divorce, nullity or judicial separation. This means, essentially, if either party is domiciled, or has been habitually resident for one year, in England.

Issa, kif jidher car mid-dokument "DG1" a fol. 135, l-intimat kien gie notifikat bil-proceduri principali (tad-divorzju) u kien accetta il-gurisdizzjoni ta' dik il-Qorti tramite l-legali tieghu; u kien addirittura ddikjara li ma kienx bi hsiebu "*to defend the case*" u kien iddikjara wkoll li ma kienx joggezzjona "*to paying the costs of the proceedings*". Ghalhekk l-intimat ma jistax issa jilmenta li l-County Court ta' Liverpool ma kellhiex gurisdizzjoni fuqu, jew li ma kellhiex gurisdizzjoni taghti l-"ancillary relief" li tat fl-14 ta' Awissu, 1997. Per di piu`, wara li nghata l-ordni tal-14 ta' Awissu, 1997 huwa, permezz tal-legali tieghu, hallas is-somma ta' elf lira sterlina "*as an initial payment*" (ara d-dokument a fol. 53 tal-process, parti mid-Dok. "M" ezibit mill-istess intimat); dik l-ittra tkompli hekk: "*We have been instructed to say that our client is finding difficulty in raising the balance and we will revert to you when he tells us that he has been successful*". Ghalhekk ma hemm

ebda wiehed mill-impedimenti msemmija fil-paragrafi (a), (b) jew (c) tas-subartikolu (2) tal-Artikolu 3 tal-Kap. 52.

(2) Il-proceduri għall-likwidazzjoni tal-komunjoni ta' l-akkwisti pendenti quddiem il-qrati Maltin – li, sa fejn jirrisulta mill-proceduri ta' dan ir-rikors, għadhom hekk pendenti – ma huma ta' ebda ostakolu għar-registrazzjoni, u talvolta eventwali eżekuzzjoni, tal-ordni tal-County Court ta' Liverpool. Fuq dan l-ilment jew aggravju din il-Qorti ma jidhrilhiex li għandha għalfejn tghid aktar.

(3) Anqas ma huwa ta' ostakolu għal tali registrazzjoni il-fatt li fl-ordni tal-Qorti Ingliza hemm “disposizzjonijiet dwar art Maltija”. Proprjament hemm disposizzjoni wahda dwar tali art, u precisament id-disposizzjoni numru 6 li tghid hekk: *“Upon the basis that paragraph 2 above has been complied with by the Respondent, upon the transfer referred to in paragraph 2 above, the Petitioner shall disclaim her interest in the property known as 46 Santa Maria Estate, Mellieha, Malta and her interest in RAJA Trust.”* (sottolinear ta' din il-Qorti). Din id-disposizzjoni hija indirizzata lejn il-mara, u hija disposizzjoni purament incidentali għal disposizzjonijiet dwar proprjeta` fl-Ingilterra li għalih jirreferi “*paragraph 2*”, u għalhekk bhala tali il-Qorti Ingliza setgħet tagħmel ordni indirizzat lejn il-mara. Kien ikun, forsi, differenti li kieku dan l-ordni kien indirizzat lejn l-intimat odjern (cioe` lejn “*the respondent*” f'dawk il-proceduri Inglizi), b'mod li dik il-Qorti tkun qed tghid lilu x'għandu jagħmel dwar proprjeta` f'Malta u li, bhala regola, taqa' fil-gurisdizzjoni tal-Qrati Maltin. Fi kwalunkwe kaz, l-ordni tal-County Court ta' Liverpool huwa eżegwibbli f'Malta biss in kwantu fih jigi ordnat “il-hlas ta' somma ta' flus” (Art. 2, Kap. 52), u għalhekk disposizzjonijiet ohra jeżorbitaw mill-ambitu tal-Kapitolu 52. F'dan is-sens ma jista' jkun hemm xejn li jmur kontra l-ordni pubbliku Malti jekk l-ordni *de quo*, in kwantu a “money judgement”, jigi registrat u talvolta eżegwit f'Malta. Din il-Qorti ezaminat ukoll l-Artikoli 742, 826 u 827 tal-Kap. 12, kif ukoll is-sentenzi citati fin-nota ta' sottomissjonijiet tat-28 ta' Frar, 2001, izda ma tara xejn f'dawn id-disposizzjonijiet jew f'dawk is-sentenzi li jista' b'xi

mod legittimament jostakola dawn il-proceduri taht il-Kap. 52.

(4) Fl-ahharnett, fin-nota ta' sottomissjonijiet tal-intimat tat-28 ta' Frar, 2001 (fol. 226, 232) kif ukoll f'dik tat-12 ta' April, 2002 (fol. 251), huwa jghid li ghandu jirrizulta lil din il-Qorti li ma jkunx "sewwa u konvenjenti" (Art. 3(1), Kap. 52) li l-ordni tal-County Court ta' Liverpool jigi ezegwit f'Malta. L-argumenti migjuba f'dan ir-rigward mill-intimat huma ghal kollox irrelevanti u, fil-fehma ta' din il-Qorti, intizi biss biex itawlu inutilment dawn il-proceduri. L-intimat, a fol. 232, jghid hekk: *"Respondent humbly submits that should this Honourable Court allow the registration of the divorce decree it would not be just in its decisions, the reason being that applicant is attempting to enforce the divorce decree in Malta with the single aim of obtaining the sale of applicant's house in Mellieha"*. L-intimat donnu nesa li kien hu stess, tramite l-legali tieghu Dott. Philip Manduca, li kien talab u ottjena r-registrazzjoni tad-divorzju fuq ic-certifikat taz-zwieg tieghu (fol. 51, 52) li jinsab fir-Registru Pubbliku ta' Malta! Fi kwalunkwe kaz dak li qed jintalab mhux ir-registrazzjoni tad-digriet tad-divorzju, izda l-ordni ta' "ancillary relief" tal-14 ta' Awissu, 1997. Din il-Qorti tafferma li tara li hu "sewwa u konvenjenti" illi l-ordni tal-14 ta' Awissu, 1997 jigi ezegwit f'Malta.

Ghall-motivi premessi, filwaqt li tirrespingi l-oggezzjonijiet kollha tal-intimat, tilqa' t-talba ta' Dott. David Grech nomine u konsegwentement tordna li s-sentenza tal-County Court ta' Liverpool tal-14 ta' Awissu, 1997 fl-ismijiet ***Moira Ann Murphy v. Frederick Alan Murphy*** (97D0259), Dok "B" anness mar-rikors promotur ta' dawn il-proceduri, tigi registrata f'din il-Qorti ta' l-Appell ghall-finijiet u effetti kollha tal-Artikolu 3 tal-imsemmi Kap. 52. L-ispejjez ta' dawn il-proceduri ghandhom jithallsu mill-intimat Frederick Alan Murphy.

< **Sentenza Finali** >

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----